

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Broj: 05- 13 /23
Podgorica, 16.05.2023. godine

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
Direktorat za socijalnu i dječiju zaštitu

Predmet: Izjašnjenje na Predlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu

Poštovani/a,

Odbor za društvene djelatnosti, na sjednici održanoj 16.maja 2023. godine, razmatrao je Analizu o sredstvima koje su izdvajale jedinice lokalne samouprave za usluge i davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite za period 2020-2022. godine i u vezi ***Predloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu*** i utvrdio sledeće

I Z J A Š N J E:

Mišljenja smo da ovaj Pravilnik ne bi trebalo da se odnosi na uslugu dnevnog boravka, već da resorno Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u saradnji sa lokalnim samoupravama i Zajednicom opština utvrdi model finansiranja Dневnih centara za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju koji će obezbijediti održivost njihovog rada, kao i da utvrdi adekvatne kriterijume za raspodjelu sredstava opštinama za razvoj, odnosno finansiranje ostalih usluga socijalne i dječje zaštite.

Rad dnevnih centara ne može se dovesti u pitanje zbog nejasno definisanih i podijeljenih nadležnosti između državne i lokalne vlasti.

Prema zvanično dobijenim podacima iz svih jedinica lokalne samouprave, koji su dostavljeni Zajednici opština, a koji su predstavljeni u Analizi o sredstvima koje su izdvajale jedinice lokalne samouprave za usluge i davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite za period 2020-2022. godine, opštine su za dnevne centre za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u 2020. godine izdvojile 1.622.694,63€, u 2021.godini 1.875.032,29€, a u 2022. godini 2.236.283,19€, dakle, u protekle tri godine 5.734.010,11€, odnosno ***oko 6 milona eura***. Takođe, prema raspoloživim podacima, opštine su ***uložile preko 1,5 milona eura*** u ovu svrhu kroz učršće u izgradnji objekta, vrijednost ustupljenog zemljišta i naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Kako je riječ o značajnim izdavanjima koja se iz godine u godinu uvećavaju za poslove koji nijesu u izvornoj nadležnosti lokalne samouprave, a imajući u vidu nezavidnu finansijsku

situaciju većine jedinica lokalne samouprave, predlažemo da se utvrdi jedinstven model finansiranja. Takođe, predlažemo da se u modelu finansiranja utvrdi procenat učešća države i lokalne samouprave u finansiranju troškova dnevnih centara. Ukazujemo da prema odgovorima na Upitnik koji je Zajednica opština uputila svim jedinicama lokalne samouprave vezano za predlog procenta učešća lokalne samouprave u ukupnim troškovima Dnevnog centra, opštine su zauzele jedinstven stav da taj procenat treba da iznosi **oko 30%**. Ovaj predlog bi trebalo dodatno razmotriti na nivou svih jedinica lokalne samouprave, Zajednice opština, Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva finansija.

U odnosu na tekst Predloga, dajemo sledeće sugestije:

- **U članu 1 Predloga Pravilnika** predložemo da se u novom stavu posle riječi: *"Godišnji plan razvoja i finansiranja"* **doda riječ „inovativnih“**.

Ovo iz razloga jer potreba za uslugama koje se pružaju u kontinuitetu i koje su Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti prepoznate kao vrsta usluge, ne bi trebalo da se utvrđuje na godišnjem nivou, već samo potreba za novim i inovativnim uslugama.

- **U članu 1,2 i 3 Predloga Pravilnika** brisati dio koji se odnosi na pozivanje na uslove za pružanje i korišćenje, normative i minimalne standarde usluga socijalne i dječje zaštite kao kriterijuma za određivanje visine sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu.

Sa ovim u vezi ukazujemo na izjašnjenje Dnevnog centra iz Nikšića:

„Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici (Sl.list Crne Gore, br.063/19 od 18.11.2019 god.) propisani su uslovi za pružanje i korišćenje, normativi i minimalni standardi usluga socijalne i dječje zaštite. Od 2003. godine, od kada je otvoren prvi Dnevni centar u Crnoj Gori, u skladu sa obavezama koje proističu iz njihovih statuta, ove ustanove su razvile servise čiji su standardi daleko iznad standarda koje propisuje Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici, pa je korišćenje istih neprihvatljivo prilikom određivanja visine sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijuma za njihovu raspodjelu.“

Takođe, pozivajući se zvanično dostavljeno izjašnjenje, predlažemo i brisanje odredbi važećeg Pravilnika koji ciljnu grupu i broj korisnika, broj zaposlenih i finansijska sredstva potrebna za uslugu utvrđuju kao kriterijume za raspodjelu sredstava opštinama. Nijedna usluga se ne može pružati mimo propisanih standarda. Nijedan Dnevni centar ne može imati manji broj zaposlenih nego što je predviđeno Pravilnikom jer se inače ne bi mogao licencirati. Dnevni centri pružaju širu lepezu usluga nego što je planirano za dnevni boravak i imaju veći broj zaposlenih. Ova primjedba odnosi se i na član 5 važećeg Pravilnika kojim se utvrđuju kriterijumi za inovativne usluge, a za koje inače nijesu propisani standardi.

Takođe, smatramo da je trebalo prvo raditi na izmjenama Pravilnika o normativima i standardima podrške životu u zajednici pa tek poslije pristupiti izmjenama ovog Pravilnika. Smatramo da su minimalni standardi niski za uslugu dnevnog boravka i da se moralo uzeti u obzir kome se pruža usluga tj. da standardi budu u skladu sa stepenom podrške – prvi, drugi, treći ili četvrti.

- ***Predlažemo da se briše član 8 i član 9 važećeg Pravilnika.***

Stepen razvijenosti opštine ne može biti kriterijum za procjenu potrebe za pružanjem neke usluge. Podaci iz Analize o sredstvima koje su izdvajale jedinice lokalne samouprave za usluge i davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite za period 2020-2022. godine, pokazuju da su opštine u 2020. godini za usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite izdvojile oko **3,5 miliona eura**, a u 2021. godini **oko 4 miliona eura**, a u 2022. godini **oko 4,5 miliona eura**, dakle **ukupno preko 12 miliona eura**.

Prema dobijenim podacima iz jedinica lokalnih samouprava, predlog procenta za učešće lokalne samouprave u finansiranju usluga socijalne i dječje zaštite, u skladu sa mogućnostima lokalne samouprave je oko **12% troškova svih usluga socijalne i dječje zaštite koje se pružaju u lokalnoj zajednici**.

Takođe, smatramo da ni dinamika prenosa sredstava nije adekvatna, već da se treba utvrditi po principu namjenskih transfera na početku kalendarske godine.

Imajući u vidu predložene izmjene, smatramo da bi trebalo pristupiti izradi novog Pravilnika, u širim konsultacijama sa jednicama lokalne samouprave, Zajednice opština i resornog ministarstva.

S poštovanjem,

Obradila:
Ivana Nedović

Ivana Nedović

Predsjednik Odbora
Savo Borozan

Dostavljeno:

- imenovanom/oj
- arhivi